

Izhaja vsaki četrtak ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Namski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. l. Lukežič) v Gorici.

Sv. misijon za delavsko ljudstvo in procesija na sv. Goro.

„Slovensko katol. delavsko društvo“ in društvo „Skalnica“ prirediti tudi letos tretjo nedeljo po Veliki noči t. j. dne 2. maja procesijo na sv. Goro. Te procesije se udeležijo, kakor vsako leto, tudi druga bratska društva v mestu in na deželi. Socialisti praznujejo prvi majnik z raznimi veseljami, katoliška društva pa z izletom na Skalnico h kraljici majnikov. Priporočamo obilno udeležbo. S tem izletom hočemo dati duška svojemu navdušenju in krščanskemu mišljenju. Krščanska načela so glavna točka, ki loči katoličane od liberalnih in socialističnih strank. Liberalizem je proglasil neomejeno prostost v gospodarstvu, politiki, kupčiji in obrti kot najvišje načelo. Iz te neomejene prostosti, ki se nič ne ozira na Boga in Njegovе zapovedi, se je rodil kapitalizem t. j. izkoriščanje delavskega ljudstva od strani bogatih kapitalistov. Ta neomejena prostost je vzredila in vzgojila velike ribe, ki so začele nevmisljeno pojedati male ribice t. j. male rokodelce in male kmete. Dobili smo na milijone do grla zadolženih kmetov in delavcev, ki nimajo drugega ko gole roke in pot, po kateri hodijo. Pojav milijonov delavcev, ki jih je kapitalizem vrgel na cesto, je pojav revolucionarjev, kakršne hoče imeti socialna demokracija. Tako se je socialna demokracija po naravni poti razvila iz liberalizma. Liberalizem je

pridobil neomejeno prostost kapitalistom, socialna demokracija pa je storila korak naprej in zahteva neomejeno prostost za vse. Vsi naj bodo enaki, vsi naj enako uživajo! Proč z zasebno lastjo! Hiše, zemljišča, orodje, stroji itd. naj bodo skupna last! Vse naj se vzame posestnikom in naj se znova razdeli! Jasno je, da ne moremo katoličani sprejeti ni liberalizma ni socializma. Kakor izvira liberalizem iz nevere, prav tako tudi socializem in kakor je liberalizem postal človeški družbi škodljiv, prav tako bi postal tudi socializem. Katoliške stranke se oklepajo zdravih krščanskih načel, ki omejujejo liberalno prostost pa zabranjujejo tudi socialistično anarhijo, ki hoče prekniti družabni red in popolnoma odpraviti zasebno last. Zasebna last naj se ne odpravi, ampak le pravično omeji in pokristjani! To je tista srednja pot, po kateri pridemo do resničnega in stalnega izboljšanja družabnih razmer.

Procesija na sv. Goro, ki jo prirejajo katol. delavska društva tretjo nedeljo po Veliki noči že več let, je izraz krščanskih načel, ki jih zastopamo v javnem življenju. Ta dan se krščansko delavstvo poklanja Mariji proseč jo pomoči za zmago teh načel in izboljšanje družabnih razmer. Naj bi se torej slovensko delavstvo pa tudi drugi stanovci v prav obilnem številu odzvali našemu vabilu.

Tridnevnic se bo vršila v cerkvi sv. Ignacija v četrtek dne 29. t. m.,

v petek dne 30. t. m. in v soboto dne 1. maja in sicer ob 5. uri zjutraj in ob 7¹/₂ zvečer. Drugi dan t. j. 2. maja ob 4¹/₂ zjutraj bo procesija na sv. Goro. Dobili smo za to potrebno dovoljenje od prevzvišenega knezo-nadškofa Frančiška. Govore v cerkvi sv. Ignacija je prevzel sloveči misijonar g. P. Klement s sv. Gore pri Gorici, ki se je pravkar vrnil z misijona, ki ga je imel mej slov. delavci po Westfalskem. Na sv. Gori bo govoril preč. g. župnik Roje c. Več povemo v prihodnji številki.

Politični pregled.

Državni zbor

se snide v torek, dne 27. t. m. — Na dnevnem redu je vladni načrt o premembi črtnega reda z ozirom na stavbene obrti.

Revolucija v Turčiji.

V zadnji številki smo na kratko omenili revolucijo, ki je nakrat buknila v Carigradu na dan. Povedali smo, da so Staroturki umorili enega ministra, dveh zapri, na stotine častnikov, ki so pripadali Mladoturkom pomorili in uprizorili še druga hudodelstva, tako, da so bili nakrat gospodarji položaja v Carigradu. — Sedaj se je dognalo, da je stal za revolucijonarce turški sultan sam, ki je bil odločen nasprotnik Mladoturkov, ki so s svojo organizacijo izsilili iz njega, da je podelil turškemu ljudstvu ustavo. Tega sultan ni mogel preb oleti in si želel prejšnjih časov, ko je absolutno vladal. O sedanjem turškem

sultanu Abdul Hamidu II. se lahko reče da je storil vsa mogoča hudodelstva, katera so mogoča na svetu. Angleži so imenovali sedanjega sultana za največjega morilca preteklega stoletja. Pot njegovega življenja je s krvjo napojena. Moril, trpinčil, ropal je kar je mogel. S krivico si je prilastil krono. Brez usmiljenja je dal pomoriti na tisoče ljudi, med njimi več tisoč kristjanov. Kdo se ne spominja strašnega klanja Armencev l. 1893. Sultan se je vedno bal za svojo krono in le z tiranskim absolutizmom, z umori in grozodejstvi se je držal do sedaj na površju. Okoli sebe je imel najbolj propale uradnike, ki so brezsrčno postopali z ljudstvom in tudi z vojaštvom. Mnogokrat se je dogodilo, da turški učitelji in častniki niso dobili po več mesecev plače, med tem ko sultan in njegovi neštevilni korumpirani dvorjani so molzli iz državnih blagajn kolikor so le mogli in živeli v največji razkošnosti. — Vse to so vedeli mladi turški življi, napojeni evropejskega duha in sklenili napraviti tem tiranskim razmeram konec, kar se jim je deloma lansko leto tudi posrečilo z uprizorjeno revolucijo, s katero so prisilili sultana, da je dal ustavo. Sedaj pa so skušali Staroturki pomesti z Mladoturki s protirevolucijo in z moritvijo mladoturških častnikov. A skupili so jo! Kakor pravijo zadnje vesti, so spet Mladoturki gospodarji položaja in turški sultan s svojimi dvorjani se nahaja v kritičnem položaju. Mladoturki zahtevajo sultanov odstop in celo njegovo glavo. Na tisoče mladoturških vojakov

LISTEK.

Mlin ob Nadiži.

Idila. Spisal Jos. Košanov.

(Konec.)

Tam doli pod mlinom, koder pelje pot iz Mije v Kot je stala Rožica ter smrtnobleda čakala, kdaj prinesejo Tineta mimo. Ko je zapazila može, kako so stopali resnih obrazov sem po stezi, je znova zaihtela.

A glej, kaj to Rožica, se ti ni nasmehnil nekam žalostno Tine iz nosil? Da, nasmehnil se je, še je živ!

Može so prebrodili Nadižo in prišli na breg. Tine je pogledal otožno Rožico, a vendar je rekel smehljaje: „Nogo imam pokvarjeno. Prav mi je, ker te nisem poslušal, Rožica.“

„Ne bo hudega, samo v trg ga je treba peljati k zdravniku, kjer naj ostane, dokler ne ozdravi.“ Tako so rekli može Rožici in ga odnesli naprej proti Kotu.

V Kotu so jih že čakali vaščanje in med čakanjem zabavljali čez finan-

carje, a le bolj prikrito, ker glasno so se bali. „Cesarski ljudje so to — je menil ta in oni — zato je najboljšo, jih pustiti v miru.“

Končno so prišli sem iz polja otroci, ki so naznanili z velikim vrisčem, da može že prihajajo. Par minut potem so se res prikazali može z ranjenecem na cesti in hipoma jih je obsulo ljudstvo. Razburjenje je pleglo, ko so videli, da je Tine še živ.

Ko je zvedel Žarič o Tinetovem stanju se je vgriznil v ustnico in nezadovoljen z vspehom svojega čina vskliknil: „Spodletelo ti je!“

Tineta se odpeljali v trg sv. Antona, kjer je bival zdravnik. Ta je pregledal Tinetovo nogo in mu dal prvo pomoč ter vkazal, naj ga odpeljejo v mestno bolnico, ker je rana nevarna. In tako se je zgodilo.

Pomlad vsa krasna v svojem prvem cvetju je plula nad mestom, ko je čakal Tine na državnem kolodvoru vlaka, ki odpiha v gore. Pet mesecev, pet dolgih mesecev je preživel v bolnici med

hrepenenjem po gorah, onih gorah, kjer pozna vsako drevo in ve, kdaj začne to in ono zeleneti, med hrepenenjem po prijaznem šumenju znanke Nadiže, ob kateri stoji beli mlin, kjer cvete njegova sreča. A sedaj se vrača!

Vlak je prisopihal skozi predor pod Kostanjevico, zažvižgal in že je stal na kolodvoru. Ljudstvo se je vsulo iz kupejev in drugi potniki so vstopili.

Tine je sedel na klop poleg že priletne žene, prijaznega od solnca ogorelega obraza. Med njenimi črnimi lasmi je bilo zapaziti že srebrne nitke. Ko je vlak zopet zapiskal in se jel pomikati, je zrla žena skozi okno in Tine se je začudil, ko je videl, da je švignilo ženi ob pogledu na to krasno okolico nekaj mučnega preko obraza.

Med potjo je prašala žena Tineta, kam se pelje.

„Do Sv. Lucije — je rekel — in potem v Kot.“

„V Kot?“ je naglo ponovila.

„Kako, vam je znana ta vas?“ je prašal Tine.

„Enkrat sem bila tam gori — je rekla — in sedaj grem zopet.“

Prenehala je z govorom in molčala nekaj časa, kot bi hotela premisliti, ali hoče govoriti naprej, ali ne. „Kaj bi zakrivala“, je sklenila in začela zopet.

„Jaz sem bila v Aleksandriji nič manj kot dvaindvajset let. In sedaj se vračam, da pogledam, kako se imajo Mlinarjevi v Kotu. Kaj ne živi pri njih deklica, katero so dobili?“

„Rožica mislite“, je rekel drhte Tine.

„Da, Rožica, torej je živa“. Vsa srečna je izgovorila Katarina — kajti ona je bila — te besede, ter povedala Tinetu, da je Rožičina mati.

Na postaji Sv. L. sta izstopila in se peljala proti Kotu. Med potjo ji je povedal Tine svojo povest in videl je, ko je imenoval Žaričevo ime, da ji je legla senca na obraz.

Lepa pomladnja noč je slonela nad Kotom, ko sta prišla Katarina in Tine v vas. Ves vesel ni šel Tine niti domov, temveč spremljal Rožičino mater skozi vas do mlina.

stoji pred Carigradom, ki čakajo, da vdero v mesto in pometejo s sultanom in Staroturki. Pripravljajo se hude reči. Listi pišejo celo, da se sultan odpove. Staroturki so, kakor se zdi, ob vso moč in pričakovati je dan na dan poročil, da stopijo na krmilo Mladoturki. Ako se tu zgodi, potem je skoraj gotovo, da je usoda sultana in Staroturkov zapečateni in upati je, da se neha krvavo klanje v Turčiji, da nehajo revolucije, nemiri in grozodejstva.

Bolgarija kraljestvo.

Angleška, Francoska in Rusija priznajo Bolgarijo kot kraljestvo takoj, ko turški parlament odobri sklenjeni dogovor med turško in bolgarsko vlado.

Bosanska zadeva definitivno urejena.

Anglija, Francija in Rusija so te dni izjavile, da je § 29. berolinske pogodbe smatrati ukinjenim. S tem je bosanska zadeva do zadnjega dognana in urejena.

Domače in razne vesti.

Na znanje. — Uprava „Primorskega lista“ bo dala v kratkem tiskati nove naslove za naročnike. Kogar naslov ni bil do zdaj pravilen, naj nam blagovoli to naznaniti. Ker je prvo četrtletje že minulo, prosimo vse naročnike, ki niso še plačali naročnine, naj to store takoj, ker imamo pri tiskanju ogromnih stroškov. Nekateri niso še plačali naročnine za l. 1908 in nekateri celo tudi za l. 1907.

Cena lista od 1. maja do konca leta za premožne je 2 K in 72 v, za manj premožne 2 K.

Priporočamo vsem, naj širijo „Primorski List“.

Škofjska posvetovanja v Gorici.

— Pri našem knezonadškofu so se k posvetovanju v torek sešli: ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, tržaški škof dr. Nagl, poreški škof dr. Flapp in krški škof dr. Mahnič, torej vsi škofje goriške metropolije. Visoki gostje so se danes uže odpeljali iz Gorice.

Duhovske premembe.

— G. Ciril Vuga, stolni vikar v Gorici, je imenovan za kurata v Podgori, na njegovo mesto pride g. dr. Ignacij Kobal, kaplan v Dornbergu. G. dr. Peter Šorli je imenovan za kaplana v Dornbergu. Vsem gospodom želimo mnogo sreče in blagoslova v novem delokrogu!

„Doba mastnih let se začneja“.

— Veletržstvo s trtami na Krasu in povišanje učiteljskih plač na najmanj 1900 K do 5400 K so vidni znaki, da se začneja nova doba „mastnih let“. A sedaj prorokuje že „Soča“, da pride l. 1910 užitina zopet v roke privatnih špekulacij.

Mlinar, ki je sedel pred hišo in kadil iz svoje pipe, je poklical Rožico, ko je zapazil bližajočega se Tineta in tujo ženo. Rožica je prišla iz kuhinje in tekla vsa vzradoščena dragemu naproti. A ko ga je hotela objeti, je zabranil ter rekel:

„Ne, Rožica, to objemi in poljubi prej — tvojo mater“.

Pa prej ko je končal Tine te besede je razprostrla Rožici neznana žena roke, jo vsa srečna objela in ji pritisnila na ustne poljub goreče materine ljubezni.

„O mati!“ je zaklicala Rožica vsa iz sebe in pri srcu ji je bilo, kot bi se ji odprlo nebo sreče. Vsi trije so odšli v mlin, kjer je zavladovalo veliko veselje. Še isti večer je povedala Katarina svojo povest o Žariču. Kojo je končala z besedami: „Zdaj, ko nas je božja previdnost zopet združila, pozabimo na pretkost in v svoji sreči odpustimo vsem, ki so nam prizadeli kaj hudega“.

Par tednov potem se je vršila poroka in Tine in Rožica sta bila najsrečnejša človeka v Kotu.

lantov, s čimer bodo imele občine in dežela na leto za stotisočake izgube. — Posestniki in kmetje, veselite se nove „mastne dobe“, ko bo A. Gabršček pometal in gospodoval v deželni hiši! In nasproti taki bahariji naj bi drugi poslanci ostali neobčutni? Tudi oni poznajo Koseskega izrek, da kdor zaničuje se sam, podlaga je Gabrščekovi peti. Ti peti se pa odločna upiramo, dokler še je duha v nas.

Kobilice na Krasu. Poroča se nam, da se kobilice uže prikazujejo na Krasu in sicer v še večji množini kakor lansko leto in žugajo uničiti ves poljski in travniški pridelek. Kraševci so se zanašali, da ugonobi zima kobilice, a sedaj se vidi, da so se varali. Neobhodno potrebno je, da se svet, kjer se kobilice prikazujejo, koj pobrana z gosto brano. Kobilic ne bo pokončati na drugi način. Kmetje si morajo sami pomagati in naj ne odlašajo več z delom. Vlada je baje priskrbela 52 gostih bran za pokončevanje kobilic, a ljudstvo da ne mara za nje in da zahteva, naj se mu pomaga z denarom. Tudi namesto sena so nekateri vprašali po denaru. Drugi spet da so dobljeno ali plačano seno prodali po višji ceni naprej. Tu je treba še mnogo poduka, da tako gospodarstvo ni pravo, da pomaga samo navidezno za trenotek, ne pa stalno in po možnosti temeljito.

Dekliški licej. — Zavodu č. sester „de „Notre Dame“ tu v Gorici je zadal z ministerskim odlokom z dne 12. aprila za svoj drugi razred pravico javnosti. Na liceju se poučuje tudi slovenščina in tvori obilgaten predmet za vse gojenke slovenske narodnosti. Licej se je z lanskim šolskim letom otvoril in bo štel kakor drugod šest razredov. S prihodnjim šolskim letom se otvori III. razred. Toliko za sedaj na znanje onim slovenskim družinam, ki bi svojim hčerkam hotele pridobiti višjo splošno izobrazbo, kakor jo zahteva sedanja moderna doba.

Velika javna telovadba goriških in notranjskih „Orlov“ bode dne 30. maja v Vipavi. Že sedaj opozarjamo slavno občinstvo in naše somišljenike. V kratkem objavimo natančen vspeled. Na zdar!

„Vipavski Orel“.

— **Jubilejni križec.** — Cesar je podelil z Najvišjim odlokom z dne 13. t. m. jubilejni križec vsem onim vojakom, ki so se nahajali od 1. oktobra 1908 in pa do 30. aprila 1909 bodisi v aktivni vojaški službi v Bosni in Hercegovini, ali so pa bili v tem času poklicani pod orožje k vojnim krdelom, ki so se nahajala v Bosni in Hercegovini ali pa so bila v tej dobi tja poslana. Ravno tako je podelil cesar jubilejni križec vsem rezervistom vojne mornarice, ki so bili poklicani v vojaško službo od 1. oktobra 1908 pa do 30. aprila 1909, kakor tudi vsem onim, ki so bili v ti dobi vkrcani na ladjah donavske vojne flotile. Cesar je odredil tudi, da se všteje vsem onim osebam, ki so se nahajale vsled posebnih odredb v aktivni vojaški službi v dobi od 1. oktobra 1908 pa do 30. aprila 1909 v Bosni in Hercegovini, v Dalmaciji ter ki so bile vkrcane na ladjah vojne mornarice in donavske vojne flotile ta čas podvojno v pokojnino.

— **Svarilo pred trgovskimi potujočimi agenti.** Po deželi se ljudstvu predstavljajo in usiljujejo razno blago agenti različnih trgovcev in tovarnarjev. Skušnje so pokazale, da taki agenti skrajno izrabljajo naše ljudstvo v svoje nelepe namene. Zgodilo se je uže večkrat, da se je marsikdo lasal, da je sedel na lim temu ali onemu potujočemu agentu. Plačati je moral za blago še enkrat toliko, kolikor je bilo v resnici vredno. Zraven tega pa tudi zakon prepoveduje tako nelepo usiljevanje blaga po raznih agentih, ki imajo uže marsikaj na vesti. Vsakdo naj se kolikor možno izogiblje

takih agentov in naj kupi blago naravnost od trgovcev. Pozor torej!

Listnica uredništva. — Raznim gg. dopisnikom: Prihodnjič.

Mestne novice.

Odborova seja „Slovenskega kat. delavskega društva“ v Gorici bo v nedeljo dne 25. t. m. ob 11. in pol predp. v društvenih prostorih. — Istotam bo odborova seja društva „Skalnica“ ob 5. in pol popoldne.

Porotne razprave v Gorici se prično 2. junija. Predsedovali bodo istim in sicer: predsednik okrožnega sodišča Henrik Cazafora, svetnik viš. dež. sodišča Matija Rutar in deželnosodni svetnik Albert grof Coronini.

Zasačeni hazardisti. V nedeljo ob 1. uri popolunoci je zasačila policija v restavraciji, ki je bila poprej last „Dore“ v ulici Morelli, več mladeničev, ko so igrali prepovedane igre ter jim zaplenila denar, ki je bil ravno takrat v igri. Igralce kakor tudi restavraterja A. S. spremili so redarji na policijo. Igralce so zaslišali ter jih potem za sedaj izpustili, restavraterja, ki je dovolil, da so se v njegovi restavraciji igrane prepovedane igre, je policija izročila sodišču.

Iz goriške okolice.

Vabilo na javni shod krščansko socialnega delavstva, ki bo v nedeljo 25. t. m. ob 3 in pol popoldne po blagoslovu v dvorani g. Breganta v Podgori. Dnevni red: 1. Delavsko zavarovanje in strokovna organizacija; poroča dr. Jan. Ev. Krek iz Ljubljane. 2. Položaj delavstva; poroča tovariš Jeriha iz Vevč. Delavci, udeležite se tega shoda v obilnem številu. Sklicateljji.

g Vabilo k veselici, katero priredi „Kat. sl. izob. društvo v Cerovem“, dne 25. t. m. ob 4. in pol uri pop. na dvorišču g. Alojzija Prinčič v Dol. Cerovem s sledečim sporedom: 1. Govor; 2. „Prijzibeli“, J. Laharner, poje mešani zbor K. s. i. d. v Cerovem; 3. Deklamacija: „Kmetški hiši“; 4. F. S. Vilhar: „Slovenac i Hrvat“, poje moški zbor K. s. i. d. Kronberg; 5. V. Vodopivec: „Pomladno cvetje“, udarja tamburaški zbor „K. s. i. d.“; 6. Deklamacija: „Oj zbogom ti planinski svet“; 7. F. Ferjančič: „Venček narodnih pesmi“, poje moški zbor K. b. d. Št. Ferjan; 8. Igra: „Blaga duša“; 9. V. Vodopivec: „Vesela družba“, udarja tamburaški zbor. K. s. i. d. Kronberg; 10. J. Laharner: „Pomladna“, poje mešani zbor. K. s. i. d. Cerovo; 11. Deklamacija: „O nevihti“; 12. A. Baer: „Iz tujine“, poje moški zbor K. s. i. d. Kronberg; 13. „Moj vrt z zelenjem ograjen“; 14. A. Cohnbej: „Oceana“, udarja tamburaški zbor K. s. i. d. Kronberg; 15. Šaljiv prizor: „Zamorec“. Vstopnina k veselici 40 v, sedeži 20 v. Kobilni udeležbi uljudno vabi odbor.

g Mladeniški shod bo v nedeljo 2. maja v Št. Andrežu. Vspeled: Sv. maša, po maši zborovanje odsekov in sestava okrožja, potem kosilo, popoldne po kosilu veliko mladeniško zborovanje, h kateremu so vabljeni tudi drugi člani naših izobraževalnih organizacij. Naposled bo telovadna skušnja goriških in vipavskih „Orlov“. Več še sporočimo! — Nazdar!

g Častno kolajno za 40-letno zvesto službovanje je dobil posestnik g. Ivan Vižintin iz Rubij, nadzornik delavcev pri baronu Bianchiju v Rubijah. G. Vižintinu, našemu naročniku, čestitamo k temu odlikovanju.

g Dar. — Vesela družba v nedeljo je zbrala v Solkanu za zastavo „Slov. kat. izobraž. društva“ 410 K. Živelj!

g Poštni urad v Pevmi. — S 1. junijem t. l. se odpre v Pevmi poštni urad. Vendar torej enkrat!

g Iz Čopovana. — Na Velikonočni pondeljek je celi popoldan in zvečer v tukajšnjih krčmah popival Jakob Pičulin iz Lokovca. V neki krčmi je ponoči na klopi zaspal. Drugo jutro našli so mrtvega. V pijanosti šel je v večnost. Pač bi morali tudi krčmarji gledati, da bi pijanemu ne dajali pijače, dokler hoče piti.

g Lov na cigane. — Včeraj na vse zgodaj so opazili v Sovodnjah, da so tatje vlomili v kolonijalno trgovino tamošnjega konsumnega društva. Tatovi so udri skozi hišo krčmarja Mihe Cotiča, v čegar hiši se nahaja konsum, se podali v trgovino, vzeli vrečo kave (60 klg), sira, nekaj drobiža, sladčice, čokolado in drugo. Krčmarju so popili vina kolikor so hoteli in ukradli za 20 K denarja. Pred hišo so ljudje našli ovoj, v katerem je bilo zavitih par čevljev, katere so tatovi ukradli pri čevljarju Vižintinu v Sovodnjah, kar se je pozneje dognalo. Tatovi so izvršili tatvino z vso pretkanostjo in tako tiho, da ni noben čul najmanjšega ropota. — Prejšnji dan pa so se po Sovodnjah klatili cigani in hodili skoraj od hiše do hiše posjačita. Ljudje so jih seveda podili iz hiš. Koj ko se je dognalo za tatvino, je letel sum na cigane. In res je bil ta sum opravičen! To se je zgodilo tako-le. Iz Sovodenj dela v tovarni v Stračicah več ljudi, ki hodijo vsaki dan peš v tovarno. Nekatere ženske so opazile na cesti, ko so šle v tovarno blizu Barke pri Soči zrnje kave po tleh in so ga tudi pobirale. Te ženske pa niso bile iz Sovodenj. Mimo pride s kolesom delavec iz Sovodenj in zapazi ženske, ki so pobrale zrnje kave. Koj mu je padla v glavo fatvina v Sovodnjah. Zasedoval je zrnje kave, in sled ga je peljala do ciganske barake, ki se je nahajala tik ob Soči pri Barki na Rojicah. Videl je tudi, da trije cigani so konja brisali, ker je bil ves potan, ciganke pa so pekle kavo, da je daleč na okoli dišalo. S kolesom se je podal nazaj v Sovodnje in tam naznanil, kar je videl. Podali so se koj v Gorico s kolesi na orožniško postajo, in le ta je odredila, da mora en orožnik na onstran soškega mosta, en pa tostran, obenem pa odredila, da se obvesti o tem štandrežkega župana g. Lutmana, ki naj da na razpolago občinske stražnike na pomoč orožnikom. V tem času so jo cigani z vozom pobrisali proti Št. Andrežu. Ko so prišli orožniki na Rojice, ni bilo več ciganov tam, pač pa so dobili tam konja in voz s cigankama brez da bi kaj zasledili. Ljudje so povedali, da so jo štirje cigani udarili ob Soči proti Sovodnjam. Gosp. župan Lutman in drugi so jo udarili s kolesi za cigani. In res, v Št. Andrežu se mu je posrečilo dohiteti enega cigana in ga spravil v občinski zapor. Drugi trije so jo pa mahnilo proti mirenski cesti in po polju se spet vrnili preko Rojic k Barki. Kotesarjem z g. županom se je konečno vendar posrečilo dohiteti ostale tri cigane, ki so jo hoteli udariti preko mosta v Ločnik. Na županovo povelje so se morali podati v Št. Andrež, kjer so jih zaprli. Kmalu potem so prišli orožniki v štandrež in odvedli vse štiri cigane v goriške zapore. Cigani, ki tatvino taje se imenujejo in sicer: Anton Hudorovič, in sina Anton in Ivan Hudorovič ter Anton Levakovič. Vsi so bili uže kaznovani zaradi raznih tatvin. Aretirani cigani so mladi in drzni ljudje. Na očeh se jim bere to. — Orožniki so na licu mesta, pri Barki našli mnogo zrn kave po tleh. Drugega blaga pa se ni našlo do sedaj. — V tem času pa sta šla en orožnik s štandrežkim občinskim redarjem preko Soče (prepeljali so ju vojaki pijonirji, ki so ravno imeli vaje na Soči) celo do Majnic za nekim ciganskim vozom. A našla nista na vozu nič. Te dni je zmanjkala tudi na Sempeterski postaji vreča kave.

Vse je mogoče, da so tatovi eni in isti. — Čas bi uže bil, da bi oblasti enkrat za vselej prepovedale to cigansko klatenje po deželi, ki je le v strah in škodo deželanom. Domače prosjake, se zapira ciganske tatove pa se pusti, da se klatijo po deželi!

Iz ajdovskega okraja.

a Na Vipavskem so že začeli javni plesi, ki bodo zdaj nedeljo za nedeljo kvarili našo mladino, ter vničevali moralno, gospodarstvo in zdravje kmečkega ljudstva. Kakor vedno otvorili so tudi letos plesno dobo v Gojačevem, vendar ne kakor navadno na Belo nedeljo, ampak že na Velikonočni pondeljek. Čudimo se gojaškemu županu, ki je tudi cerkveni starešina, da s svojo veljavo podpira lahkomišljenost mladine. Vsak razsoden človek vendar vidi, da so ravno javni plesi združeni s pijančevanjem tista ovira, ki zabranjuje, da se kmetško ljudstvo ne more dvigniti do boljših razmer. Kaj pomaga ustanavljati sirotinske svete za rešitev zanemarjene mladine, ko župani sami podpirajo vse ono, kar kvari mladino. Bolj potrebno bi bilo ustanoviti postavo zoper nemarne župane, ki ne storijo svoje dolžnosti.

a Pri Rebku je bil v nedeljo shod Kmetске zveze za ajdovski okraj. Gosp. Kremžar iz Gorice je razložil načrt postave o kmetškem starostnem zavarovanju in za slučaj obnemoglosti. Povedal je dobrote namerovane postave v gmotnem in moralnem oziru, in pa tudi njene neugodnosti. Navzoči kmetje so priznali, da je taka postava zelo potrebna za rešitev kmetškega stanu, vsaj tako potrebna kakor stanovska izobrazba in gospodarsko združevanje. Če se drugi stanovi tako potegujejo za svoje penzije, četudi slonijo večinoma na ramah kmetov, kakor n. pr. učitelji, zakaj ga pa kmetu ne privoščijo, ki je voljan tudi sam nekaj prispevati v korist stanovskim sodrugom. Zborovalci so bili ogorčeni, ko se jim je iz liberalnih in agrarnih listov dokazala hinavščina liberalne kmečke stranke, ki namerava v nedeljo v Dobravljah protestirati proti nameravani postavi. Ljudski slepilci so na delu, da vničijo tisto postavo, ki ima biti najvažnejša za rešitev kmetškega stanu iz socialne bede. Tisti ljudje, ki toliko priporočajo zavarovanje goveje živine in rešujejo vinsko krizo s tem, da pospešujejo pijančevanje, oni hočejo v svoji naduti zaslepljenosti zabraniti najvažnejši korak k socialnemu zavarovanju kmetškega stanu. Lepa kompanija: Agrarci z najhujšimi sovražniki kmetškega stanu z gosposkimi liberalci in socialdemokrati bodo v nedeljo dokazali, da ako slepec slepca vodi, oba v jamu padeta.

a Selski liberalci ne morejo mirno spat zaradi županske volitve v Črničah. Niso jim še zadosti klofute, katere so dobili, hočejo še zadnje izzvati z rekurzom, katerega so vložili proti izvolitvi župana Bolkota.

a V Vrtovinu je županstvu že o Svečnici potekla doba, vendar se župan še ne gane, da bi razpisal novih volitev. Liberalci seveda molčijo, ker se bojijo, da v prihodnje ne bo ljudstvo tako plesalo, kakor jim bodo godli možje po notah goriških liberalcev.

a Vabilo na občni zbor hranilnice in posojilnice v Črničah, ki se bode vršil v nedeljo dne 2. maja po blagoslovu v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Poročilo o izvršeni reviziji. 3. Potrjenje računa. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. Vabljeni so vsi člani. — Naznanja se, da so uradne ure ob torkih in petkih od 3.—5. ure pop., ob nedeljah od 1.—2. pred blagoslovom.

a Iz Črnič. Po črniških cestah gospodujejo barabe Kričijo in rzasajajo

skoro do polnoči, večkrat še črez kakor divja druhal. V pondeljek zvečer je šel g. kaplan iz društvenih prostorov domov. Dva taka junaka sta mu sledila, med potjo sta krepko preklinjala. Ker jih je g. kaplan hotel počakati, sta se za hip skrila — da sta si nabrala kamenja. Med tem je g. kaplan odšel naprej. Kar naenkrat je začelo kamenje letati okolo njega. Bilo je kamenje precej debelo in s silo je odletalo od zidovja. Le izredna sreča je bila, da se je g. kaplan ognil in za hip skrnil v kotiček k zidu, kamenje je šlo mimo njega in tako je odnesel zdrave ude in celo kožo. — Tam pogledajte s kom se bratite! V Črničah imamo v nedeljo novo mašo. Ako bo lepo vreme, bo to res imenitna slovesnost in mnogo ljudstva. — Petje preskrbi pevski zbor izobraž. društva.

Naše društvo obstoja skoro pol leta. Ko pa živimo med takimi barabami, si lahko mislite, koliko sovraštva in nasprotstva moramo premagati. Na vse mogoče načine nas napadajo — tudi s pestmi — in blatijo in sramotijo — uprav satanski! Most pred našimi vratmi je nekdo že večkrat zamenjal s straniščem. — To je omika! — Našim mladim telovadcem je brat Virgilč sporočil, da „zvečer nobeden čuk ne sme na cesto“. Virgilč naj le preganja čuke okolu svoje hiše in škorpjone v svojem mlinu, naš „Oret“ se bo pa razvijal. Le srčno naprej — vi v svoji „omiki“ — mi v svojem društvu! Nazdar!!

Iz kanalskega okraja.

Marijino Celje. 6. aprila je umrl najstarejši mož naše duhovnije Štefan Markič iz Strmeca v starosti 88 let 3 mesecev in 25 dni. — Isti dan je prekoračila najstarejša žena naše duhovnije Terezija Paravan iz Čolnice 92 leto. — 5. marca t. l. smo položili v naročje matere zemlje zemeljske ostanke Štefana Bajt iz Melinkov, ki je dosegel starost 87 let 9 mesecev in 11 dni. — 2. marca smo pokopali 83 letno Nežo Jerončič iz Kostanjevice. — Letošnja huda zima je zlasti na stare ljudi pritiskala.

Ko pa že pišem o starih, naj omenim, da je enega izmed naših starčkov doletela na velikonočni pondeljek redka čast. G. kurat je bil naprošen pripeti slovesno v navzočnosti g. podžupana pred cerkvijo po sv. maši 83-letnemu starčku Petru Kralj jubilejni križec. In to je tudi po primernem nagovoru storil. Peter Kralj je bil namreč pod Radeckijem vojak v Italiji, kjer je bil tudi dvakrat v vojski. Zdaj mu se sveti jubilejni križec na prsih. S solzami veselja v očeh je zaklical trikratni: „žičio“ na presvetlega cesarja, na kar so isto tudi okoli stoječi storili.

Sneg, katerega smo letos tudi mi v prav obilni meri dobili, je konečno vendarle skopnel, in ljubo solnčice kaj blagodejno zemljo ogreva. Dal Bog, da bi jo tako blagodejno ogrelo, da bi nam vsega v obilni meri obrodila!

Iz tolminskega okraja.

Velik kmečki shod priredi tolminska „Kmečka zveza“ dne 25. t. m. popoldne takoj po blagoslovu pri Sv. Luciji v salonu g. Vuge. Na dnevnem redu so velevažne kmečke zadeve. Poročata dva govornika iz Gorice. Ob tej priliki bo tudi občni zbor „Kmečke zveze“. Somišljeniki, pridite gotovo na shod!

t Sestanek udov sodalitatis s. Cordis Jesu za tolminsko dekanijo bo pri Sv. Luciji dne 29. aprila ob 10. uri.

t Društvu za varstvo zanemarenih otrok za sodni okraj Tolmin je daroval g. Ant. Lazar, župnik v Nem-

skem Rutu 10 kron. Odbor se mu iskreno zahvaljuje in si želi mnogo vrlih posnemalcev. Obrača se do onih človekov in rodoljubov, ki žele, da bi se naša mladina bolje vzgajala, da bi se čuvala pred pohujšljivostjo in pred duševnim ali telesnim propadanjem, ki si žele moralno in telesno krepkega naraščaja med našim ljudstvom, do onih se obrača odbor s prošnjo, da blagovolijo podpirati društvo. Vsak prispevek se hvaležno sprejme.

Članarina znaša 1 K na leto, ustanovnica pa 25 K. Denarničar je Josip Kavčič, c. kr. davč. viš. upravitelj v Tolminu.

t Podmelec. — (Vera agrarcev.) Preteklo nedeljo nam je govoril pri popoldanski službi božji g. župnik o tretji božji zapovedi, ki se glasi: Posvečuj praznik! — Še isti popoldne smo pa imeli priložnost prepričati se, da je nekaterim ravno toliko mar za tretjo božjo zapoved, kakor za — enajsto, katere ni. Iz Klavž namreč je odmevalo razbijanje in pribijanje, in sicer iz novozidane žage agrarnega „skoz in skoz - katoličana“ Križniča. — Takajevera agrarcev! Tako se kliče božji blagoslov nad novo podjetje! — Toda saj tega ni treba; ako je kdo poslanec, je najbrž „nedotakljiv“ tudi pred Bogom.

Iz cerkljanskega okraja.

c Cerklje. — Mesečni dr. shod je izborni uspel. Dvorana natlačeno polna, telovadni odsek polnoštevilni! G. dekan je govoril o delu s krščanskega, liberalnega in socialdemokratskega stališča. Stanovi so potrebni in tudi duševni in duhovni delavci so, če svojo dolžnost izvršujejo sebi in bližnjemu v prid, delavci v najboljšem pomenu besede. Člani najzadnjega stanu so lahko pred Bogom najčastitejši, če svoje nizko mesto vestno in natanko izpolnujejo! — Govoril je tudi brat Luka Koder ter je duhovito utemeljeval svoje geslo: „Prav nič žganja, manje vina, pa bo srečna domovina!“

Nastop brata Luka je bil naravnost izboren! — G. tajnik nas je zabaval z gramofonom!

c Pollice. — Pravda Mahnič. Kos še zmerom teče. Prvi ima 4 priče, drugi pa 11. O koncu bomo že poročali! To pa že danes lahko rečemo, da bo s to pravdo, naj že izpade tako ali tako, glorijska našega učiteljčka in njegovega botra Tkavčka pokopana, a „Jasni Poljani“, kakor so g. učitelj krstiti blagovolili svoje liberalno bralno društvo, zadan smrtni udarec!

Poličani smo že na jasnem! Učiteljevo društvo je politično obrtno društvo g. Kaporarja iz Št. viškegore, ki je ustanoviteljem dal svoj žegen; je obrtno društvo g. učitelja M., ki je tako prav po ceni prišel do svobodomiselnega dnevnika „Slov. Narod“, je obenem obrtno dr. Tkavčka, ki upa z društveno pomočjo vse stepe in stepice od naših hiš in koč napeljati k svoji bajti — bodoči palači ali vsaj enonadstropni hiši. Kaporar, učitelj in Tkavček so kunštni ljudje! Pri vsej tej liberalni komediji je imel svoje prste vmes agrarni učitelj Grahovega.

c Planina. — Ponesrečen liberalni manever! Naši liberalci so hoteli navsolašč zidati v zadružni mlekarici kambrico za ljubljani „Slov. Narod“. Večina se jim je pa postavila po robu. Tramovi leže sedaj neotesani in opeka v kotu, a kambrice ne bo in če bo, bode za konzum! Ob tej priliki so liberalci manevrirali z nevtralnostjo! Možje — S. L. S. v Planini in Čeplezu, čast Vam!

Vi niste šli na limanice liberalnim nevtralnikom, ker ste jasno spoznali, da ko liberalci prihajajo z nevtralnostjo, storijo to vselej le za svoj lasten dobiček! Tako je! —

c Novaki. — Pisali smo uže v cenj. „Prim. Listu“, koliko smo imeli letos snega in kako je bila huda zima. Z veseljem pa tudi naznanjamo, da smo imeli toliko bolj veselo Velikonoč. Nič mraza, nič snega, nasprotno gorko solnce, prava radostna pomlad! Lepo navado je pri nas upeljal nepozabni g. kurat Abram, da je on prvi upeljal procesijo, ki je navadno vsako leto ob 4. zjutraj na Velikonoč, namesto samo okoli cerkve, daleč po poti okoli hiš. Prvo leto je bilo žalostno; hiše niso bile skoraj nič razsvetljene, potem pa vsako leto bolj. Letos pa si videl vse hiše, koder je šla procesija z lučicami razsvetljene, kakor bi gorele. Slavnost se večali tudi visoko plapolajoči kresovi. Imeli smo novo nebo za procesijo in krasno zastavo „Mar. družbe“. — Vsako leto imamo kaj novega v cerkvi. Lani so mladeniči in dekleta napravili nove lepe svetilnice pri stranskih altarih in to prostovoljno. „Mar. družba“ je nabavila svojo zastavo. Letos v pustu, ko drugod liberalni suroveži vse mogoče pregrešne reči uganjajo in denar zapravljajo, so naši mladeniči ta denar skupaj spravili in so se odločili, da bodo zraven tega nabirali prostovoljne darove po Dol. in Gor. Novakih. Tako so dosegli, da so veseli nosili pri procesiji na Velikonoč nov „baldahin“. Gotovo je, da je taka mladina protiver-skim strankam trn v peti. Fantje, ne umaknite se s stališča, ki ste ga zavzeli, in tudi skrbi za cerkev ne opustite. Držite se gesla, ki ste ga izrekli: Vse v večjo čast božjo!

Iz komenskega okraja.

km Hvala in priporočilo. — Ko je meseca marča tresčilo v cerkev in v farovž na Vojščici, je „Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani takoj obvestila svojega zastopnika na Proseku, g. Starec-a, da je škodo procenil. Kar se je cenilo, je slavna banka tudi hitro in pošteno izplačala. Banka se s tem priporoča slov. občinstvu.

Cerkveno oskrbništvu na Vojščici.

km Iz Vellkegadola. Na velikonočni praznik smo imeli tukaj predavanje in shod in ob tej priliki se je pokazalo da ne more in ne sme biti, kar je gnilega, poleg zdravega. Kar je že več časa tlelo, to je zbruhnilo sedaj na dan. V svoji sredi smo imeli moža in v odboru, oziroma ga imamo še, kateri je bil le na zunanje naš pristaš, notranje pa naš nasprotnik in vedno ruval in iskal, da izpodrine tla našemu društvu in ustanovi novo, ako je ni že. Veliko mu ni v tem oziru zaupati in ako je tudi mogoče v kakem slučaju pošten mož, vendar ga v tem, kar se tiče razmerja do nas ne moremo imenovati drugače kot neodkrito-srčneža, lastnost, ki se ne prilega pravemu možu. Ako bi bil naš prijatelj, bi bilo prav, ako ni, naj bo odkrit sovražnik in mi ga bodemo cenili kot možaka. — Ni čudo tedaj, ako so nekateri duhovi tisti dan po vsej pravici nad njim vzrojili in dali duška svoji nezadovoljnosti ter tako pokazali, da si ne pustijo izpodkopavati tal pod nogami. Mi pustimo tudi naše nasprotnike v društvu, ker ima izobraževalni namen, nikakor pa ne pustimo, da bi nosili politikovanje ali je pa kritizirali, posebno pa take stvari, katere zahtevajo pravila društva samega.

H koncu pa povem še nekaj našim pristašem, ki so vneti za našo dobro stvar in za društvo. V vsakem društvu pride trenutek, v katerem preti zopet razpad; to je tisti pristaši, ki so slabi ali ki ne vstopijo v društvo s pravim namenom, začnejo odpadati in skušajo še druge privedi do odpada. In v takem trenutku je dolžnost članov, da ne obupajo, temveč še z večjo odločnostjo združeni vržejo iz svojih vrst kar je gnilega. Naj bodo naše vrste še tako redke, tem

bolj hočemo mi biti trdi in krepki, kajti v tem tiči moč in zmaga, ne pa v velikem številu.

Na to, kar nam bodo kvarili in očitali naši nasprotniki v „Kmečkem glasu“, ne bomo odgovarjali svesti si svoje pravice, ker mi nočemo iskati lavorik v prepiru, temveč v notranjem delu za skupno izobrazbo in napredek ter izboljšanje našega stanu.

Društvenik.

km **Vabilo**. — Kmečka hranilnica in posojilnica v Kostanjevici na Krasi, registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi vsled § 29. pravil, na redni občni zbor dne 2. maja 1909. ob 3^{1/2} popoldne v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnštva in nadzorništva; 2. potrdilo računskega sklepa za leto 1908; 3. volitev novega nadzorništva po § 35. pravil; 4. Slučajni predlogi. O d b o r.

Iz korminskega okraja.

kr **Vabilo** k rednemu občnemu zboru „Kmečke hranilnice in posojilnice v Mirniku, registrovane zadruga z neomejeno zavezo“, ki se bo vršila dne 9. maja t. l. po blagoslovu v župnišču v Mirniku s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnštva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega sklepa za l. 1908. 3. Volitev načelnštva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

kr **Iz Brd**. — Da politične oblasti podpirajo ljudsko blagostanje, je pač gotovo. Zato pa kaj rade dajejo dovoljenje za otvoritev novih virov ljudskega blagostanja, namreč dovoljenje nastavljati nove krčme, v katerih se moreš prepričati, da v Brdih cvete prav bujno ljudska bogatija v žepih krčmarjev. Prav gotovo pomagajo „reševati“ vsi obiskovalci krčem ob nedeljah in praznikih družabno vprašanje in to do ranega jutra pri „mori“ in drugih igrah s kvartini in litri. Razume se, da takih vprašanj se, ne more rešiti naenkrat — treba večkrat priti skupaj. Tudi je treba uvaževati, da je potrebno mladini od 17 leta dalje, če ne že prej, taka vprašanja kakor o blagostanju ljudstva združena z alkoholskim v najboljini meri ucepiti v kosti, kožo in mozeg z različnimi pripravami. Da se to godi pod strogim nadzorstvom

Odklikovana mizarska delavnica s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.
Zaloga pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice itd.
Vsakovrstna
dela za stavbe.

poklicanih činiteljev, je jasno kot beli dan, le žal da so isti na južnem tečaju. Mi Brici smo bogati! Pijemo, pojedimo, plešemo itd. „Mižerije“ mi ne poznamo! Kdor nam ne veruje, naj pride se prepričati. Zakaj bomo „šparali“? Saj nas mora rediti „komun“, če ne bomo mogli sami se preživeti!

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovaiše nürnberškega in drobnega boga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarno, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjizice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za krmarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva

v Trstu

pri veliki pošti — ulica delle Poste št. 9.

se priporoča za nakup

raznih molitvenikov, kipov, križev-rožnih vencev, podob maših in velikih, svetinj, cerkvene obleke, vsčenenih sveč, pisarniških potrebščin l. t. d. i. t. d. i. t. d.

Za časa sv. misijona lepe misijonske podobice z slovenskim besedilom.

Ob 50-letnici mašništva sv. Đečeta: podobe Pija x. na platno z lepim okvirjem.

Zaloga tiskovin za častite župne urade.

Za obilo naročil in obiska od č. gg. duhovnikov kakor p. n. občinstva se priporoča z velespoštovanjem

„Katol. tisk. društvo“
TRST.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26,
postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylzenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem l. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franco goriška postaja.

Cene zmerne.

SVOJI K SVOJIM!!

Vsakovrstne slamnike

priporoča

gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu tovarna slamnikov v Štobu

FRANC CERAR

p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna, cene nizke, na zahtevo cenik poštine prosto.

HWIPOAS X IFOAS

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvni in ogljem

na Volčji dragi pri postaji c. kr državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice

s snamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

šelodec, storé, da ušine v kratkem času omočica in šivolna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da ušine v kratkem času omočica in šivolna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je

VIKTOR TOFFOLI

GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter	
Jedilno fino	K 1.04
istrsko	„ 1.20
Corfú	„ 1.20
Puglie	„ 1.28
Jesih vinski	„ 1.28
Marsiglia	... K 1.28
Bombay	... „ 1.20
Bari	... „ 1.40
Lucca	... „ 1.60
najfinejše	... „ 2.—
Milo in luči.	

Priporočam čé duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 20 in via Seminario 10.

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvrstno

delavnico.

Izvršujem točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnega naročila in bilježim

z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,

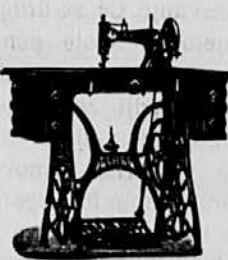
krojaški mojster

ulica sv. Antona 12, GORICA.

Podpisani ima novo veliko zalogo raznovrstnih

šiv. strojev dvokoles

Cene nizke.

Poverjen je meni tudi glavni zastop z zalogo kmetijskih strojev od prve slovanske tovarne bratov K. & R. Jezek, Blansko.

Prodaja tudi plajšče za dvokolesa, komad po K 6 in za višje cene.

Prodaja tudi dvokolesa novega model-trpežne z prostim tekom. Jamčim eno leto

Cena K 158.

Priporoča se slav. občinstvu za naklonjenost

Jos. Dekleva,

Gorica via Municipio št. 1.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FRANC RAVNIKAR

GORICA Raštelj št. 16 (v lastnej hiši)

priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo obilnih potrebščin za spomladansko sezijo.

Blagovolite si trgovino ogledati!

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, jer vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Eno krono nagrade!

Pozor! Eno krono nagrade!

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

Frančiška Lavrič 50 v, dr. Franc Kos, c. kr. profesor 10 K, cerkveni pevski zbor na Libušnjem po upravnistvu „Slovenca“ 10 K 60 v, Ivan Rojec, župnik v Minu, na račun ustanovnine 20 K, Andrej Fajt, pekovski mojster v Gorici 5 K, Marija Boltar v Solkanu 1 K, dr. Andrej Pavlica 1 K 92 v, S. Dugar 1 K 19 v, Jernej Kopač, svečar 89 v, Franc Vodopivec, c. kr. svetnik 1 K 08 v, Ivan Potočnik, mehanik 5 K, Matija Korošak Gorica 2 K, Rink Blaž, Reka-Cerkno 1 K.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljše bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

Droblinice.

Kje največ grmi? — Učenjaki prirodoslovci so konstatirali, da na leto največ grmi na otoku Javi. 97 dni je v letu, ko tam grmi in se bliska. Za Javo grmi največ na otoku Sumatra, skupno 86 dni, v Hindo 56 dni, na otoku Borneo 54. Na zlati obali v južni Afriki je čuti grmenje 52 dni, v Rio de Janeiro 31 dni. V Evropi grmi v Italiji 31 dni, na Francoskem in južnej Rusiji 15 dni, na Angleškem in v Švici 7 dni, v Norveški samo 4 dni. V Kairi, v Egiptu grmi le tri dni, a v severnem Turkestan in na polarnih krajih grmi samo redko kedaj.

Zborno poveljstvo v Ljubljani in Brnu. — Poljski listi poročajo, da namera vojna uprava v kratkem ustanoviti dve novi zborni poveljstvi in sicer v Ljubljani in v Brnu.

Izseljevanje v Ameriko preko Reke. — Glasom izkaza, objavljenega od reške pomorske vlade, je v minolem letu preko Reke odpotovalo v Ameriko 15.650 pasažirjev, leta 1907 48.569 in 1906 49.400 pasažirjev. Iz Amerike je prispelo v Reko: v minolem letu 9888, leta 1907 9204 in leta 1906 3169 izseljencev.

Gospodarske vesti.

Zgoščenje mleka zdravo krave. — Zgoščenje mleka povzroča več glav. Naravno zgoščenje povzroča delovanje mlečnokislinskih gliv, in če te in še druge že v ravnokar namolzeno mleko pridejo v veliki množini, pa se mleko takoj ali vsaj kmalu zasiri, in pri tem tolišča ne more priti na vrh in se torej ne dela smetana. Če pride potem še neka druga gliva zraven (*Bacillus synxanthus*), pa se na mleku naredi zelenkasta ali višnjevkasta voda. Ta nedostatek se odpravi, če se razkuži hlev, mlečne shrambe, mlečne posode in vse raze je zaliti z vročim lugom, z njim je umiti ves les v hlevu in hlev je pobeliti. Enako je postopati z mlečno shrambo. Vse mlekarske posode in priprave je treba v lugu izkuhati.

Umetna gnojila se tudi pri zelenjavi in pri cveticah izborna sponašajo in ovirajo na vrtu razmnoževanje škodljivcev v zemlji. Neuspehi na vrtu pa prihajajo brzkone tudi od enostranske gnojitve, kajti hlevski gnoj je pač močno dušičnat, a pri nas mu navadno nedostaja fosforove kisline in kalija. Obe ti redilni snovi sta silno važni tudi za uspevanje povrtnih rastlin. Sicer ni mogoče vrtnarstva misliti brez hlevskega gnoja, ker ta pospešuje razmnoževanje prstnih bakterij, ki so za rodovitnost neobhodno potrebne. Vrtna zemlja bodi torej vsekako s hlevskim gnojem pognojena in zagnojena, a najvišji pridelek se doseže s pridevkom umetnih gnojil. — Na zagnojenem vrtu dobro priporočamo gnojiti, oziroma narediti poskus s 4 kg amonijevega sulfata, 4 kg rudninskega superfosfata in s 4 kg kalijeve soli na aru, t. j. na 100 m², ali na

vsakem m² 40 g teh gnojil. Ta gnojila je treba pred porabo dobro skupaj zmešati ter jih par dni pred setvijo ali saditvijo na obdelanem svetu plitvo pod zemljo spraviti.

Kebrovo leto. — Letos imamo kebrovo leto. Zato opozarjamo naše gospodarje že danes na to, da bo treba hrošče preganjati in pokončevati. V jutranjih urah jih bo treba otresati z drevja, pobirati in pariti z vrelo vodo. Mrtve hrošče kaže tudi sušiti, ker so prav dobra piča za kuretino.

Glede škropljenja trt z modro galico si moramo zapomniti, da imamo z galico odvracati strupeno roso in ne pokončevati. Ako škropimo še-le potem, ko je bolezen že nastopila, ne bo dosti pomagalo. Tako škropljenje je prepozno! Zato je pa glavna stvar, da se škropi dosti zgodaj.

Za kratek čas.

Tudi tolažba. — Zločinec, ki je bil na smrt obsojen, je bil priveden pod vešala. Prej pa je prosil, da mu dovolijo skaditi pipo tobaka, kar so mu seveda dovolili. Ko mu je eden navzočih hotel ponuditi gorečo svečo, da prižge z njo pipo, je rekel: „Ne, ne, s svečo pa le ne prižgen pipe, ker se potem lahko jetiko dobi“.

Zvito. — On: „Kako dolgo si kuhala ribo?“ Ona: „V kuharski knjigi stoji zapisano, da se kuha riba (karp) eno uro; ker pa je bilo le pol karpa, sem ga kuhala le pol ure“.

Dobra glava. — Učitelj pri upisovanju: „No, videli bomo, ali ima vaš sinko dobro glavo“. Mati: „O, ima jo, ima, veste, trikrat je uže padel po stopnjicah po glavi, a se mu ni nikdar nič poznalo“.

Umivanje nog na Dunaju.

V spomin zadnje večerje, ki jo je obhajal naš Zveličar na veliki četrtek, v spomin, da je on obhajal dvanajstere apostole in jim na to noge umival, zbere Njegov namestnik, sv. Oče papež v Rimu, vsako leto dvanajst starih ubožcev. Ko te pogostijo jim sv. Oče noge umiva popolnoma po izgledu Jezusovem. Vse to se godi jako sijajno in častljivo; mnogo ljudstva je pričujočega prelepemu in pomenljivemu in ginljivemu obredu.

Enako se godi vsako leto tudi na Dunaju. Tudi naš svitli cesar Franc Jožef I. umiva na veliki četrtek noge dvanajsterim starčkom. Tako se je godilo tudi letos. Dvanajst starčkov — najstarih v dunajskem mestu — starih od 90 do 100 let, zbralo se je v cesarjevi palači. V sredi velike dvorane pogrnena je dolga miza. Okolu te mize posedajo starčke. O gledati te starčke! Nekateri so pohuljeni, drugi beloglavi, škrbasti, eni se drže ob paličkah.

Tedaj pride v dvorano sam cesar v krasni uniformi-obleki. S cesarjem stopijo v dvorano ces. nadvojvode, generali in visoke odlične osebe. Cesarski strežniki začnejo prinašati jedi ter dajejo si iz roke v roko nadvojvode, slednjič cesarju in svitli cesar sam poklada je na mizo pred starčke. Ti jedo in pijejo. O kako so veseli in zadovoljni. Kako hvaležno se obračajo ter roke povzdigujejo proti cesarju in proti visokim gospodom, ki strežejo cesarju. O kako je to pač ginljivo! Ob straneh dvorane stoji razna odlična gospoda, ki ginena opazuje starodavno, prelepo slavnost.

Ko je večerja dokončana — starčki dobe po štiri jedi —, odstranijo nadvojvode mizo in stolice. Tedaj začne se umivanje nog.

Cesarski strežniki sezujejo starčkom obuvalo in nogovice in položijo

vsakteremu belo obrisalko na kolena. Dvorni kaplan zapoje besede sv. evangelija, ki se bere veliki četrtek: „In začel je Jezus učencem noge umivati“. Presvitli cesar tedaj poklekne pred vsakega starčka, umije mu noge in obriše z brisalko. Dva prelata mu vlivata vode v medenico.

Po dokončanem umivanju starčke zopet obujejo. Posadijo je v vrsto in cesar podeli vsakemu srebrno bučico in mošnjiček s 30 svitlimi kronami. Na to se cesar odtegne v svojo palačo.

Starčke spravijo na to na dvorišče, ki si tam veselega obraza drug drugemu kažejo dar ter so polni hvale in časti do visokega in premilega vladarja.

Ni zadosti! Cesarjevi strežniki pripravijo dvorne kočije in, da bi starčke še bolj razveselili, odpeljejo vsakega na svoj dom.

Kaj ne, kako je to lepo in pomenljivo?! Kaj takega ni na nobenem cesarskem ali kraljevem dvoru.

Da se o tej priliki zbere pri cesarjevi palači vse polno ljudstva, ki hoče videti in pozdraviti te starčke, se razume samo ob sebi.

Vsak jih rad vidi in nagovori, če je le mogoče.

Tako se obhaja spomin zadnje večerje Zveličarja in umivanja nog v Jeruzalemu, v glavnem mestu Avstrije, na Dunaji!

Rinematograf Salon Central.

PROGRAM:

Vidno od 18. do 24. aprila.

Pompeji. — Maščevanje ali 2 sestri. — Vesela povest iz predpustnega časa. — Radoveden mladenič. — Povest vsakega dneva. — Ovčja glava išče dvoboj.

Nepriključive znižane cene! Predstave ob delavnikih ob 5, 6, 7 in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne ob 11 uri predp., popoldne ob 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

„Krojaška zadruga“

v Gorici.

Vaše blagorodje!

Dan za dnevom mi zopet dohajajo razna pisma z dežele z vprašanjem, zakaj ne obiskujem z vzorci svojih odjemalcev na deželi, kakor to delajo drugi goriški trgovci z manifakturnim blagom, ki obiskujejo tudi zasebnike. Ker mi je nemogoče vsakemu posebej odgovarjati, dovoljsem si to s predstoječo okrožnico storiti in podajam kar na kratko te razloge:

Po novi postavi z dne 25. februarja leta 1902 d. z. štev. 49 § 59. je potovanje z vzorci na drobno, oziroma obisk zasebnikov z vzorci

strogo prepovedano,

in ker spoštujem postavo, katere nočem prekoručiti, tako sem primoran potovanje opustiti.

Radi tega prosim vse naše gg. odjemalce, da blagovolijo ob potrebi naročiti na ogled vzorce, koji so v največji in najlepši izbiri vedno na razpolago brezplačno in poštnine prosto.

Odličnim spoštovanjem

Teodor Hribar.

Loterijske številke.

17. aprila.

Dunaj 77 22 19 15 52
Gradec 21 13 80 16 62

Restavracija
„CENTRAL“
ulica Josipa Verdija 32.

Podpisani gostilničar naznanja g. gostom in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi da točim raznovrstna pristna vina, kakor: **kraški teran, vipavsko, brisko in furlansko vino** in Dreherjevo pivo po jako nizki ceni. — Kuhinja dobro preskrbljena. Postreže se vsakemu po svoji želji. Cene se zmerne. Kdor pride enkrat, se ne bo kesal, prišel bo še v drugič, potrežba točna in poštena.

— Pričakujem obilnega poseta. —
Z odličnim spoštovanjem
Josip Novič,
gostilničar.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja
Fr. Leban
Gorica,
Magistratna ulica št. 5.
Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov ltd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.
Blago se razpošila franko.

Glas o slovenski manufakturni trgovini

FRANC RAVNIKAR

v GORICI Raštelj št. 16 (v lastnej hiši)

se jako razširja kar priča dejstvo, da promet vedno narašča. Kedor si še ni ogleal te prodajalne naj to stori, ter naj primerja cene in blago raznovrstnih možkih in ženskih oblek z drugimi in pričnan bude, da kupi tam najceneje. Blago vedno sveže! Za spomladno sezono je izbira velika!

Za mnogobrojen obisk se najuljudneje priporoča

Franc Ravnikar.

urar c. kr. državne zeleznice
v GORICI, Gosposka ulica št. 52.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica,
Gosposka ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Odlikovana pekarija

In sladničarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bude obstojala pričnši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- na vknjižbo po 5 $\frac{1}{4}$ % (pet in en četrt od sto);
 - „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto).
- Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

NOVA TRGOVINA

s špecerijskim, kolonijalnim blagom, jestvinami in vsakovrstnimi časovnimi predmeti trvdke

A. & F. ANDERWALD GORICA

v hiši sl. „Centralne posojilnice“, priporoča se p. n. slavnemu občinstvu in vsim čast. slojem za prav mnogobrojna cenjena naročila.

Vedno sveže blago, točna postrežba in za vsakogar najskrajnejše cene!

Nadizženir

Franc Lang

kulturni inženir

v Gorici, Via Ponte Isonzo 32,

sprejme vsakovrstna dela na pr. načrtovanje in izdelovanje cest in drugih gradenj, razdeljevanje zemljišč, postavljanje mejnikov, urevanje pritokov in odtokov, napravlanje vodovodov itd.

Njegovi načrti rabijo kot priloga prošnjam za vladno podporo.

Ušesno olje

višjega štabnega zdravnika in fizika dr. G. Schmiedta odstrani kmalu in popolnoma časno gluhoto, ušesni tok, ušesno brenčanje in nagluho.

Cena steklenice K 4 z navodilom vred. Dobiva se v lekarni

G. CRISTOFOLETTI-ja v GORICI.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2, kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

V a ž n o za one ki nosijo klobuke in črevlje.

Tvrdka J. MEDVED GORICA

otvori v hiši „Centralne posojilnice“ velikansko zalogo čevljev in klobukov.

Ker založi omenjeno trgovino s popolnoma novim blagom, razpeča sedanjo zalogo izdatno pod ceno, kakor: Čevlji za ženske se dobe od 4 kron naprej

„moške“ „ „ „ 7 „ „

2000 klobukov le dobre kakovosti po kron 1, 2, 3.

Kdor zamudi to priliko, sovražnik je svojemu žepu.